

Waar het verschil zit tussen VVD en PvdA

Via een vergelijking met de- belangwekkende- verkiezingen van 1994 is goed te zien wat het verschil op dit moment is tussen de VVD en PvdA en waar het electorale probleem van de PvdA ligt.

1994 waren de verkiezingen waar zowel PvdA als CDA fors verloren nadat ze ruim 4 jaar samen in kabinet Lubbers III hadden gezeten. PvdA verloor 12 zetels en eindigde op 37. CDA (Brinkman) verloor 20 zetels en eindigde op 34 zetels. De VVD haalde 31 zetels. Omdat D66 het zo goed had gedaan konden PvdA samen met VVD en D66 een regering vormen (het 1e kabinet Kok).

Als we inzoomen op de PvdA en VVD zien we dat, vergeleken met nu in de peiling, de VVD en PvdA ongeveer omgedraaid zijn. De PvdA staat nu op 29 zetels en de VVD 36. Vanuit het onderzoek dat toen gedaan is kan een goed beeld gegeven worden van wat er toen met beide partijen het geval was en nu.

De richtinggevende variabele is het inkomensniveau. Daarbij vergelijken we de groep hoge inkomens (boven modaal) en lage inkomens (beneden modaal) om het zo goed te kunnen illustreren.

Allereerst de scores van de VVD in percentages:

	1994	2010
Uitslag	20%	23%
Hoog inkomen	28%	33%
Laag inkomen	12%	13%

Uit deze tabel is op te maken dat het verschil in score voor de VVD tussen 2010 en 1994 eigenlijk alleen komt doordat de groep hoge inkomens nu meer zeggen VVD te stemmen dan in 1994.

Vervolgens de scores van de PvdA:

	1994	2010
Uitslag	24%	19%
Hoog inkomen	17%	18%
Laag inkomen	30%	21%

En hier zien we dat de PvdA het vergeleken met 1994 beduidend slechter doet bij de groep met de lage inkomens. Daar is de achteruitgang 9%. Terwijl in 1994 de PvdA het bij de lage inkomens veel beter deed dan bij de hoge inkomens (verschil 13%), is dat verschil nu nog maar 3%. De VVD daarentegen doet het nu 20% beter bij de hoge inkomens dan bij de lager. Dat was in 1994 een kleiner verschil (16%).

Dit proces bij de PvdA was ook al bij de verkiezingen in 2002 en 2006 te zien.

Het CDA vertoont een ander proces. Die liet in 1994 amper verschil zien naar inkomen (confessie was de dominante factor) en nu is duidelijk te zien dat de hogere inkomens meer op het CDA stemmen dan de lagere inkomens. Desondanks is de VVD daar nu duidelijk de grootste partij.

In 2006 was de SP bij de lage inkomens groter dan de PvdA. Nu is de PvdA wel de grootste partij bij de lage inkomens, maar de volgende partijen scoren meer dan de helft van de PvdA bij die groep: VVD, CDA, SP, Groen Links en PVV (alle tussen de 12% en 15%).

Zolang de PvdA het bij de lage inkomens niet net zo goed doet als de VVD bij de hoge inkomens legt de PvdA het bij de verkiezing af bij de VVD.